

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Opinia

**o ustawie o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia
bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 1113)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw zmienia:

- 1) ustawę z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o płatnościach”;
- 2) ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744).

Opiniowana ustawa wyłącza przyznanie pomocy wspólnotowej oraz pomocy krajowej do owoców w przypadku gdy kwalifikujący się obszar gospodarstwa, w odniesieniu do którego złożono wniosek o płatności bezpośrednie lub w odniesieniu do którego płatności te mają być przyznane, wynosi poniżej jednego hektara.

Ustawa określa zasady przeniesienia praw związanych z płatnościami w ramach systemu wsparcia bezpośredniego w przypadkach następstwa prawnego innego niż dziedziczenie, a w przypadku dziedziczenia upraszcza procedurę wypłaty płatności, poprzez rezygnację z wymogu wyrażenia zgody przez małoletniego, na przyjęcie wypłaty przez jego przedstawiciela ustawowego.

Ustawa wprowadza regulację sposobu składania załączników do wniosków o przyznanie płatności w formie elektronicznej.

Ponadto ustawa wprowadza szereg zmian techniczno-legislacyjnych i doprecyzowujących.

Przedmiotowa ustawa ma wejść w życie 15 marca 2011 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 84. posiedzeniu w dniu 4 lutego 2011 r. w oparciu o przedłożenie rządowe (druk nr 3781). Projekt był przedmiotem prac sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisja wprowadziła do projektu ustawy poprawki zrównujące w prawach spadkobierców i innych następców prawnych oraz szereg poprawek redakcyjnych.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono poprawkę polegającą na zmianie daty wejścia w życie ustawy z 14 dni od dnia ogłoszenia na 15 marca 2011 r. (druk nr 3820 A). Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu uwzględniającym tę poprawkę.

III. Uwagi szczegółowe

1) Na podstawie art. 26 w przypadku śmierci albo rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistnieje następstwo prawne, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności cukrowej lub płatności do pomidorów do dnia poprzedzającego dzień doręczenia decyzji w sprawie ich przyznania, płatności te będą przyznawane z urzędu spadkobiercy albo następcy prawnemu, któremu przyznano jednolitą płatność obszarową.

Przepis stawia w opozycji pojęcia "spadkobierca" i "następca prawny". Tymczasem dziedziczenie jest szczególną formą sukcesji generalnej (następstwo prawne). Wobec tego spadkobierca jest szczególnym rodzajem następcy prawnego, co uzasadnia następująca poprawkę:

- w art. 1 w pkt 11, w art. 26 skreśla się wyrazy "spadkobiercy albo";

2) Przepis art. 27 ust. 7 brzmi: *"W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6, albo w przypadku wydania decyzji o odmowie wypłaty płatności obszarowych, płatności cukrowej, płatności do pomidorów lub płatności do krów i owiec, decyzja, o której mowa w ust. 1 i 1a, wygasa z mocy prawa."*

Należy zauważyć, że wyrażenie "z mocy prawa" jest z reguły stosowane przez interpretatorów tekstów prawnych dla wskazania, że prawo łączy z wystąpieniem jakiegoś zdarzenia skutek prawny, który nastąpi bezpośrednio, bez konieczności wydania konstytucyjnego aktu (orzeczenia lub decyzji).

W języku stosowanym w przepisach prawnych nie stosuje się tego zwrotu, gdyż treść przepisu pozbawionego tego zwrotu jest taka sama jak treść przepisu, w którego brzmieniu występują te wyrazy. Wobec tego wyrazy "z mocy prawa", jako niezawierające treści normatywnej powinny zostać skreślone.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 12 w lit. f, w ust. 7 skreśla się wyrazy "z mocy prawa";

3) Zgodnie z art. 6 ustawa ma wejść w życie z dniem 15 marca 2011 r. Ze względu na zaawansowanie procesu legislacyjnego istnieje niebezpieczeństwo, że ustawa zostanie ogłoszona po tym terminie i miałaby wtedy moc wsteczną.

Jeżeli ustawa została opublikowana przed dniem 15 marca 2011 r. należy oczekiwać, że *vacatio legis* będzie krótsza niż 14 dni, co mogłoby nastąpić tylko w uzasadnionych przypadkach. Jeżeli uznano by, że skrócenie *vacatio legis* nie jest uzasadnione należy wprowadzić następującą poprawkę:

- w art. 6 wyrazy "z dniem 15 marca 2011 r." zastępuje się wyrazami "po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia".

Legislator

Michał Gil